

ကျောင်းကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ထားရှိမှုနှင့် ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များ

ဒေါက်တာဖြူဖြူအေး

ညွှန်ကြားရေးမှူး(ကျောင်းကျန်းမာ)၊ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန

Presentation Outline

- ပထမအကြိမ် ညှိနှိုင်းအစည်းအဝေး၏ အကြံပြုချက်များအပေါ် ဆောင်ရွက်ထားရှိမှုများ
- တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်များအဆင့် Action Plan Workshop များမှ ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောအကြောင်းအရာများ
- ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များ
- ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်သောကျောင်းမုန့်ဈေးတန်းများစီမံချက်

ပထမအကြိမ် လုပ်ငန်းညှိနှိုင်းအစည်းအဝေး၏ ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များကို ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှုများ

စဉ်	လုပ်ငန်းစဉ်များ	ဆောင်ရွက်ထားရှိမှုအခြေအနေများ
၁	ပြည်နယ်/ တိုင်းဒေသကြီးများတွင် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ	<ul style="list-style-type: none"> (၂၀၁၉) ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလအထိ ရှမ်း(တောင်)၊ ကရင်၊ ကယားနှင့် မွန်ပြည်နယ်များတွင် ဆောင်ရွက်ပြီးဖြစ်ပါသည်။
၂	ကွင်းဆင်းကြီးကြပ်ခြင်း checklistများ ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း	<ul style="list-style-type: none"> ပြည်ထောင်စုနယ်မြေနေပြည်တော်အတွင်း checklistများကို စမ်းသပ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ (၂၀၂၀-၂၀၂၁) ပညာသင်နှစ်အတွင်း ဆက်လက်ဆောင်ရွက် မည်ဖြစ်ပါသည်။
၃	ကျောင်းများတွင် ကိုယ်လက်လှုပ်ရှား ဆေးတစ်ပါး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက် ခြင်းကို သုံးသပ်ခြင်းနှင့် ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များ ရေးဆွဲ ခြင်း	<ul style="list-style-type: none"> ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းမရှိသေးပါ။
၄	ကျောင်းကျန်းမာရေးကော်မတီများသို့ အသိပေး ရှင်းလင်းခြင်း	<ul style="list-style-type: none"> ကျောင်းကျန်းမာရေးဗဟိုကော်မတီအစည်းအဝေးမှ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးများသို့ ပေးပို့သွား မည်ဖြစ်ပါသည်။
၅	ကျောင်းတွင်း အစားအစာအန္တရာယ် ကင်းဝေးရေးလုပ်ငန်း	<ul style="list-style-type: none"> ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်သော ကျောင်းမုန့်ဈေးတန်းများစီမံချက်
၆	ကျောင်းကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းများအား ဘက်စုံသုံးသပ်ခြင်း (Holistic Review) ကျောင်းကျန်းမာရေးတာဝန်ခံဆရာဝန်များနှင့် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်များမှ လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူးများ	<ul style="list-style-type: none"> (၂၀၁၉) စက်တင်ဘာလအတွင်း ဆောင်ရွက်ပြီး အားနည်းချက်၊ အားသာချက်များကို ဆန်းစစ်၍ ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များ ချမှတ် ခဲ့ပါသည်။

ပထမအကြိမ် လုပ်ငန်းညှိနှိုင်းအစည်းအဝေး၏ ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များကို ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှုများ

စဉ်	လုပ်ငန်းစဉ်များ	ဆောင်ရွက်ထားရှိမှုအခြေအနေများ
၇	သက်ရွယ်ဆင့်တူ ပညာပေးခြင်း ရှေ့ပြေးအစီအစဉ်များ ဆောင်ရွက်ခြင်း • လမ်းညွှန်ချက်(၇) ရပ် (မြန်မာနိုင်ငံဆရာဝန်အသင်း နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်)	<ul style="list-style-type: none"> • သက်ရွယ်ဆင့်တူ ပညာပေးခြင်း (Peer Education) လက်စွဲစာအုပ် ပြုစုပြီး ကွင်းဆင်းစမ်းသပ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ • (၂၀၂၀) ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် ဗဟိုအဆင့် ဆရာဖြစ်သင်တန်းကျင်းပခြင်း၊ • ဖေဖော်ဝါရီလတွင် စတင်မိတ်ဆက်ခြင်း အခမ်းအနားကျင်းပခြင်း နှင့် ပထမအသုတ်အဖြစ်ရွေးချယ်ထားသော တက္ကသိုလ်/ ကောလိပ် (၁၀) ခုတွင်စတင်ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။
၈	ဘဝတွက်တာကျွမ်းကျင် စရာသင်ရိုး သင်ကြားနိုင် ရေး ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက် ခြင်း(အထူးသဖြင့် Comprehensive Sexuality Education)	<ul style="list-style-type: none"> • ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ နေပြည်တော်အတွင်းရှိ အခြေခံပညာကျောင်းများမှ ဆရာ/ဆရာမများ နှင့် ပထမအကြိမ် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ ကျင်းပပြီး ဖြစ်ပါသည်။ • ကျန်ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးများတွင် ဆက်လက်ဆောင်ရွက် သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။ (ဦးစားပေး-ပြည်နယ်များ)
၉	ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးညှိနှိုင်းဆွေးနွေးပွဲ လမ်းညွှန်ချက်(၇) ရပ်နှင့် သက်ဆိုင်သော စီမံချက်/ဌာနခွဲများ	<ul style="list-style-type: none"> • သက်ဆိုင်ရာ စီမံချက်မန်နေဂျာများပါဝင်သော ညှိနှိုင်း ဆွေးနွေးခြင်း အစည်းအဝေး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အရ ဗဟိုအဆင့် တွင် Technical Working Group for Health Promoting School ဖွဲ့စည်း၍ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။
၁၀	ကျန်းမာရေးအဆင့်မြှင့်တင်ရေးကျောင်းများတိုးချဲ့ထူထောင်ခြင်း	<ul style="list-style-type: none"> • အခြေခံစံသတ်မှတ်ချက်များလိုအပ်ပါသည်။

School Health Activities (June, 2019 to December, 2019)

No	State and Region	Advocacy/ Coordination meeting	Training/ Workshop	Health Talks/ Awareness Raising Sessions (including SH week)
1	Kachin	1	2	NA
2	Kayah	4	2	613
3	Kayin	3	3	15
4	Chin	3	11	2416
5	Sagaing	34	34	3141
6	Thanintharyi	229	18	2376
7	Bago	1	442	686
8	Magway	1	1	2
9	Mandalay	38	56	8171

Source: State/Regional Report(2019 Dec)

School Health Activities (June, 2019 to December,2019) (cont;)

No	State and Region	Advocacy/ Coordination meeting	Training/ Workshop	Health Talk/ Awareness Rasing (including SH week)
10	Mon	47	4	33
11	Rakhine	20	6	20
12	Yangon	6	189	30
13	Shan (S)	9	13	187
14	Shan (N)	NA	NA	10
15	Shan (E)	NA	NA	136
16	Ayeyarwaddy	3	1	22
17	Naypyitaw	5	12	676
	Total	404	749	18,534

Source: State/Regional Report(2019 Dec)

တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်များအဆင့် Action Plan
Workshop များမှ ပေါ်ထွက်လာသည့်
ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များ

ကယားပြည်နယ်၏ ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့် ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များ

- (၁) ကျောင်းများတွင် ရေ၊ အိမ်သာ၊ အမှိုက်နှင့် တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေးသုံးပစ္စည်းများ လုံလောက်မှုရှိစေရန် ပံ့ပိုးခြင်း
- (၂) ကျန်းမာရေးအဆင့်မြှင့်ကျောင်း သင်တန်းပေးခြင်း
- (၃) ကျန်းမာရေးပညာပေးလုပ်ငန်းများအတွက် IEC materials များ လုံလောက်စွာ ဖြည့်ဆည်း ပေးခြင်း
- (၄) ကျောင်းမုန့်ဈေးဆိုင်များအား စနစ်တကျစစ်ဆေးဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ပညာပေးခြင်း
- (၅) မိဘဆရာအသင်း (PTA)၏ အခန်းကဏ္ဍ ပိုမိုအားကောင်း လာစေရန် မြှင့်တင်ခြင်း
- (၆) ကျောင်းတွင်းအာဟာရဖွံ့ဖြိုးရေးကို အားဖြည့်ဆောင်ရွက်ခြင်း
- (၇) ကျောင်းအခြေပြု အားကစားနှင့်ကာယပညာသင်ကြားရေး မြှင့်တင်ခြင်း

ကရင်ပြည်နယ်၏ ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့် ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များ

- ၁။ ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်သော အမူအကျင့်များကို ဆရာ၊ ဆရာမများ၊ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများလိုက်နာကျင့်သုံးစေခြင်း
- ၂။ ကျောင်းမုန့်ဈေးတန်းများတွင် သန့်ရှင်းရေးနှင့် အန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေး ဆောင်ရွက်ခြင်း
- ၃။ စာသင်ကျောင်းများတွင် ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားအားကစား အချိန်များ ထည့်သွင်း၍ ကျန်းမာရေးနှင့် ညီညွတ်သော အလေ့အကျင့် ကောင်းများ ရရှိလာစေခြင်း (Exercise is Medicine)
- ၄။ Life Skill Education တွင် အထူးသဖြင့် Comprehensive Sexuality Education ကို ကျောင်းတိုင်းသင်ကြားပေးနိုင်ရေး

မွန်ပြည်နယ်၏ ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့် ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များ

- (၁) အရက်/ဆေးလိပ်/ကွမ်း/မူးယစ်အန္တရာယ် ပညာပေးအစီအစဉ်များ ဆောင်ရွက်ခြင်း **(Assembly - အပတ်စဉ်)**
- (၂) PTA Meeting ပုံမှန်ကျင်းပခြင်း **(လစဉ်)**
- (၃) ကျောင်းတွင်း ကာယလေ့ကျင့်ခန်း ဆောင်ရွက်ခြင်း **(တပတ် ၂ ကြိမ်)**
- (၄) စနစ်မှန်သော သွားတိုက်ခြင်းအလေ့အထဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် အာဟာရပညာပေးခြင်း **(တပတ် ၁ ကြိမ်)**
- (၅) ကျောင်းမုန့်ဈေးတန်းစစ်ဆေးခြင်း **(တပတ် ၁ ကြိမ်)**

ရှေ့လှုပ်ငန်းစဉ်များ (ဗဟိုကျောင်းကျန်းမာရေးဌာနခွဲ)

No	Activity
1	National Healthy School Canteen Project
2	National School Meal Programme Framework
3	Peer Education Programme in Universities and Colleges/ Training Schools
4	Initiate Student's Individual Health Card (computerized)
5	Strengthen Monitoring and Supervision at all levels of Health System
6	Strengthen Capacity of BHSP and School Teachers (Pre/ In service/ Study Tour)
7	Criteria for Health Promoting School and Long-term Project

ရှေ့လှုပ်ငန်းစဉ်များ
(ဗဟိုကျောင်းကျန်းမာရေးဌာနခွဲ)

Research Activities

- Screen Time
- School Meal Programme (Rapid Assessment)
- School Feeding (High Energy Biscuits Vs Rice and Curry)
- Evaluation Study of CSE in Monastic School
(Burnett Inst)

ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်သော ကျောင်းမှန်ဈေးတန်းများ စီမံချက်

ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်သော ကျောင်းမုန့်ဈေးတန်းများ စီမံချက်

ရည်ရွယ်ချက်များ

- အခြေခံပညာကျောင်းများတွင် ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်သည့် ကျောင်းမုန့်ဈေးတန်းများ ဖန်တီးပေးခြင်းအားဖြင့် ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများ သည် ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်သော အစားအစာများကို ရွေးချယ်စားသုံး တတ်စေရန်။
- ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်သော ကျောင်းမုန့်ဈေးတန်းမှတစ်ဆင့် ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများ၊ မိဘများနှင့် ရောင်းချသူများ၏ ကျန်းမာရေး အသိပညာ တိုးတက်မြှင့်မားလာစေရန်။

ဆောင်ရွက်မည့်အချိန်နှင့် ပြီးစီးမှုလျာထားချက်

၂၀၂၀-၂၀၂၁ ပညာသင်နှစ် - (မုန့်ဈေးတန်းရှိသော ကျောင်းများသာ)

- ၂၀၂၀ ဇွန်လမှ အောက်တိုဘာလအထိ (၃၀%)
- ၂၀၂၀ အောက်တိုဘာလမှ ဒီဇင်ဘာလအထိ(၅၀%)
- ၂၀၂၀ ဒီဇင်ဘာမှ ၂၀၂၁ မတ်လအထိ(၈၀%)

၂၀၂၁-၂၀၂၂ ပညာသင်နှစ် - (မြို့ပေါ်ကျောင်းများအားလုံး + ကျေးလက်ဒေသ ကျောင်းများ)

- ၂၀၂၁ ဇွန်လမှ အောက်တိုဘာလအထိ (၃၀%)
- ၂၀၂၁ အောက်တိုဘာလမှ ဒီဇင်ဘာလအထိ(၅၀%)
- ၂၀၂၁ဒီဇင်ဘာမှ ၂၀၂၂ မတ်လအထိ(၈၀%)

ဆောင်ရွက်မည့်အချိန်နှင့် ပြီးစီးမှုလျာထားချက်

၂၀၂၂-၂၀၂၃ ပညာသင်နှစ် - (ကျေးလက်ဒေသရှိကျောင်းများ)

- ၂၀၂၂ ဇွန်လမှ အောက်တိုဘာလအထိ (၃၀%)
- ၂၀၂၂ အောက်တိုဘာလမှ ဒီဇင်ဘာလအထိ(၅၀%)
- ၂၀၂၂ဒီဇင်ဘာမှ ၂၀၂၃ မတ်လအထိ(၈၀%)

- Washing Facility
- Safe Water
- Soap
- Waste Disposal

- Regular Medical Check-up

- Food Hygiene - Personal Hygiene Practices including Utensils

- Choice of Healthy food

အသိပညာပေး
အစီအစဉ်များ

ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှု
အစီအစဉ်များ

ပြန်လည်ဆန်းစစ်၊
ဂုဏ်ပြုအစီအစဉ်များ

ကျန်းမာရေးအသိပညာမြှင့်တင်မှု အစီအစဉ်များ

က။ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်သော ကျောင်းမှန်ဈေးတန်းများ ပေါ်ပေါက်
ရေးအတွက် အသိပညာပေး ပို့စတာများ၊ လက်ကမ်းစာစောင်များ
ဖန်တီးပြုစုခြင်း။

ခ။ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်သော ကျောင်းမှန်ဈေးတန်းများ ဖန်တီးနိုင်
ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများကိုယ်တိုင်ပါဝင်သည့်
ကျန်းမာရေးအသိပညာ မြှင့်တင်မှု အစီအစဉ်များ ဆောင်ရွက်ခြင်း။

ကျန်းမာရေးအသိပညာမြှင့်တင်မှု အစီအစဉ်များ

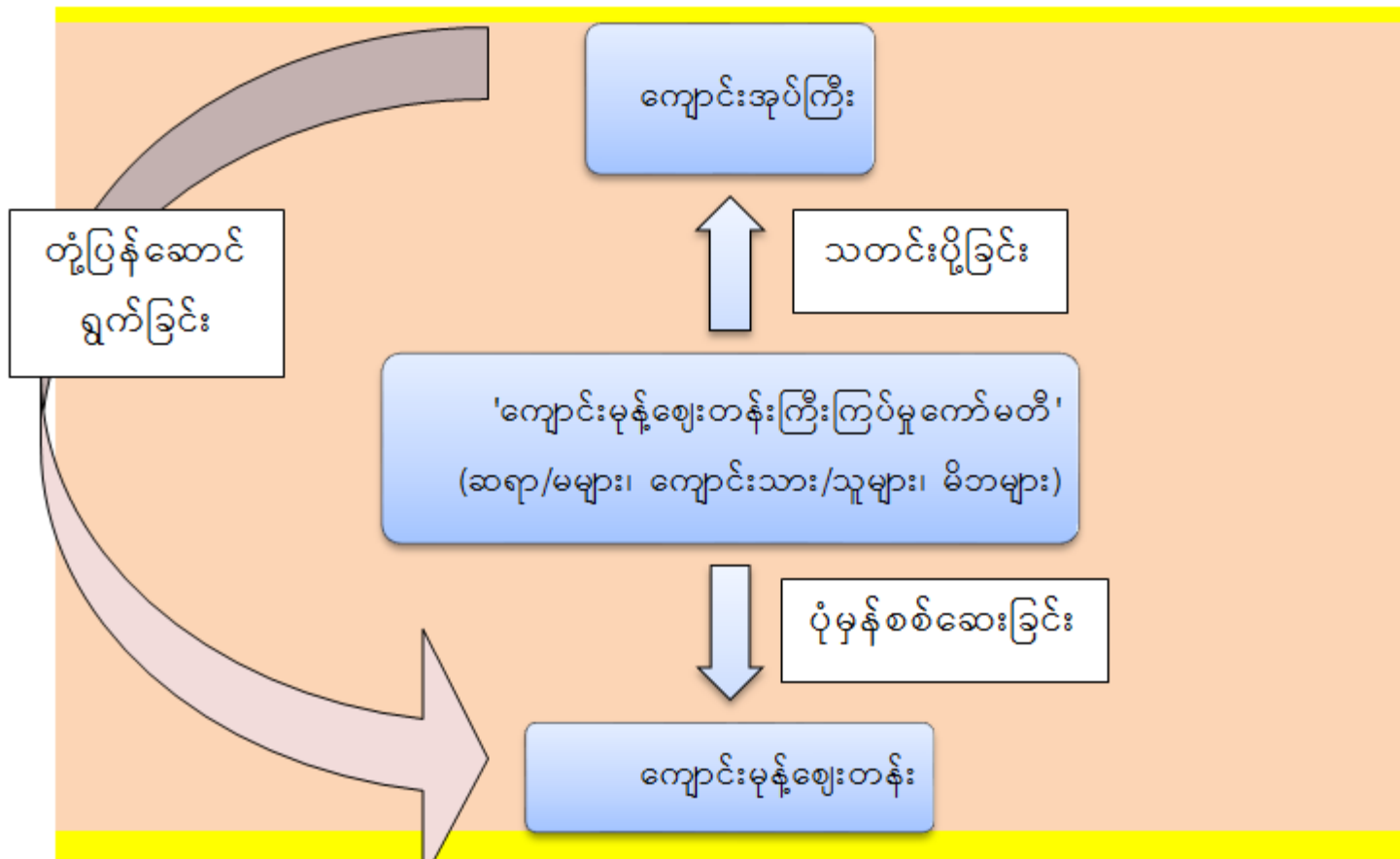
ဂ။ လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ နှီးနွယ်ဌာနဆိုင်ရာများ၊ ဆရာ၊ ဆရာမများ၊ မိဘ၊ ဆရာအသင်းများ၊ ကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင် အဖွဲ့များ၊ ရပ်မိရပ်ဖများ၊ ကျောင်း ဈေးသည်များ၊ စေတနာရှင် အသင်း အဖွဲ့/ လူပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျန်းမာရေးနှင့် ညီညွတ်သည့် ကျောင်း မုန့်ဈေးတန်းများ၏ အကျိုးကျေးဇူးများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရမည့် အခန်းကဏ္ဍများအား အသိပေးဆွေးနွေးခြင်း။

ဃ။ ၎င်းအဖွဲ့များမှ ကျောင်းတွင်အသိအညာပေးအစီအစဉ်များ ဆောင်ရွက်ရန်တွင် အခါအားလျော်စွာပါဝင်ခြင်း။

အဆင့်ဆင့်ကြီးကြပ်ခြင်း၊ အစီရင်ခံခြင်းနှင့် သုံးသပ်ခြင်း

- ကျောင်းအဆင့်ကြီးကြပ်ခြင်း → မြို့နယ် → ပြည်နယ်/ တိုင်းဒေသကြီး → ဗဟို

ပြန်လည်ဆန်းစစ်ခြင်း

မြို့နယ်အဆင့်၊ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အဆင့်နှင့် ဗဟိုအဆင့် ပြည်သူ့လူထု ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ ဆန်းစစ်ဆွေးနွေးပွဲများ တွင် ကျောင်းကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ ခေါင်းစဉ်အောက်မှ အကြောင်းအရာတစ်ခုအနေဖြင့် ထည့်သွင်းဆန်းစစ်ရန်။ (နှစ်ဝက်ဆန်းစစ်ခြင်း၊ တစ်နှစ်တာဆန်းစစ်ခြင်း)

ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များ

- အကောင်အထည်ဖော်ရေးဆိုင်ရာ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ ကျင်းပရန်
- အသေးစိတ်နည်းပညာအချက်အလက်များကို FDA မှ ရယူရန်
- ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးများတွင် အသိပေးရှင်းလင်းပွဲများ ကျင်းပရန်
- အသိပညာမြှင့်တင်ရေးအတွက် နှီးနွယ်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်

လမ်းညွှန်မှုနာခံပါသည်။

